

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 8693/2023
30.08.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у ванпарничном поступку предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Весна Томић Живановић, адвокат из ..., против противника предлагача Републичког фонда ПИО из Београда и ББ из ..., чији је пуномоћник Милош Пајчин, адвокат из ..., ради утврђења постојања ванбрачне заједнице, одлучујући о ревизији предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Београду Гж 24176/22 од 01.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 30.08.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ решење Вишег суда у Београду Гж 24176/22 од 01.12.2022. године и предмет **ВРАЋА** другостепеном суду на поновни поступак.

Образложење

Решењем Првог основног суда у Београду Р2 181/22 од 17.06.2022. године, ставом првим изреке, утврђено је да су предлагач АА из ... и сада покојни ВВ, бивши из ..., били у ванбрачној заједници у периоду од 20.12.2003. године па све до ...2020. године, када је ВВ преминуо; ставом другим изреке, да то решење има служити предлагачу као основ за стицање права на породичну пензију када се буду стекли законски услови; ставом трећим изреке, констатује се да је предлог предлагача за одређивање привремене мере од 03.02.2021. године повучен; ставом четвртим изреке, усвојен је приговор недостатка пасивне легитимације првог противника предлагача РФ ПИО из Београда; ставом петим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Решењем Вишег суда у Београду Гж 24176/22 од 01.12.2022. године, ставом првим изреке, преиначено је решење Првог основног суда у Београду Р2 181/22 од 17.06.2022. године у ставу првом и другом, па је одбијен предлог предлагача којим је тражила да се утврди да су предлагач и сада пок. ВВ, бивши из ..., били у ванбрачној заједници у периоду од 20.12.2003. године па све до ...2020. године када је ВВ преминуо, као и предлог да решење има служити предлагачу као основ за стицање права на породичну пензију када се буду стекли законски услови, као неоснован; ставом другим изреке, преиначено је решење Првог основног суда у Београду Р2 181/22 од 17.06.2022. године у ставу петом, па је обавезан предлагач да противнику предлагача ББ из ... на име трошкова поступка

исплати износ од 102.000,00 динара; ставом трећим изреке, обавезан је предлагач да противнику предлагача на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 45.000,00 динара.

Против правноснажног решења донетог у другом степену, предлагач је благовремено, преко пуномоћника, изјавила ревизију, са позивом на одредбу члана 404. Закона парничном поступку иако је ревизија у конкретном случају дозвољена као редовна, сходно одредби члана 27. став 1. Закона о ванпарничном поступку и члана 420. став 1. и став 6. Закона парничном поступку.

Противник предлагача ББ из ... дао је одговор на ревизију предлагача.

Одлучујући о изјављеној ревизији на основу одредбе члана 408. и 420. став 1. и 6. Закона о парничном поступку – ЗПП у вези са чланом 27. став 1. и чланом 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку – ЗВП, Врховни суд је оценио да је ревизија предлагача основана.

Предлагач је дана 10.12.2020. године поднела предлог ради утврђења постојања ванбрачне заједнице између ње и сада пок. ВВ бившег из ..., у периоду од октобра 1989. године до ...2020. године, када је исти преминуо, те да ће то решење служити предлагачу као основ за стицање права на породичну пензију. Првостепени суд је донео решење Р2 369/20 дана 08.11.2021. године, којим је утврдио да су предлагач АА из ... и сада пок. ВВ бивши из ... били у ванбрачној заједници у периоду од 20.12.2003. године до ...2020. године када је ВВ преминуо; да решење има служити предлагачу као основ за стицање права на породичну пензију када се буду стекли законски услови; предлог за одређивање привремене мере од 03.02.2022. године је повучен; одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка. Решењем Вишег суда у Београду Гж 6704/22 од 19.05.2021. године укинута је напред наведено првостепено решење, јер је првостепени суд пропустио у смислу члана 8. ЗПП да оцени изведене доказе и није дао разлоге за оцену испуњености услова за примену одредбе члана 4. Породичног закона – о постојању ванбрачне заједнице. По пријему другостепеног решења које је првостепеном суду достављено 16.06.2022. године, првостепени суд је без одржавања рочишта, не поступајући по примедбама и налогу другостепеног суда, дана 17.06.2022. године донео решење Р2 181/22 и истовремено странкама доставио оба решења и првостепено и другостепено. Одлучујући о жалбама странака изјављеним против решења Првог основног суда у Београду Р2 181/22 од 17.06.2022. године другостепени суд је преиначио првостепено решење одбијањем предлога предлагача, са образложењем да у поновном поступку нису достављени докази о битним чињеницама на околност постојања ванбрачне заједнице.

По оцени Врховног суда, основано се у ревизији предлагача истиче да је у поступку пред другостепеним судом начињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП у вези са чланом 374. став 2. тачка 7. тог Закона и у вези са чланом 383. ЗПП.

Наиме, другостепени суд је у поновном поступку одлучивања по жалбама странака морао да поступи по одредби члана 383. став 3. ЗПП, да закаже расправу пред другостепеним судом и да ради правилног утврђења чињеничног стања понови већ изведене доказе или доказе чије је извођење одбио првостепени суд, те да оценом истих, применом члана 8. ЗПП одлучи о поднетом предлогу правилно примењујући материјално право.

Другостепени суд није поступио у складу са овлашћењима из члана 383. став 3. ЗПП, због чега је начинио битну повреду из члана 374. став 1. ЗПП, и самим тим онемогућио странке да расправљају пред судом, па је начинио и битну повреду из члана 374. став 1. у вези са ставом 2. тачка 7. тог члана.

Због учињених битних повреда у другостепеном поступку, побијано решење је морало бити укинато.

У поновном поступку другостепени суд ће отклонити учињену битну повреду одредаба парничног поступка, тако што ће поступити у складу са овлашћењима из члана 383. став 3. ЗПП и донети правилну и на закону засновану одлуку.

Укинута је и одлука о трошковима, јер иста зависи од коначног исхода парнице.

Са изнетих разлога, Врховни суд је одлучио као у изреци решења, применом одредбе члана 416. став 2. ЗПП у вези са чланом 30. став 2. ЗВП.

**Председник већа-судија,
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**